

JA-113

January-2021

B.Com., Sem.-V**CE-302 (A) : Management Accounting-1**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- સૂચના : (1) વિભાગ-I ના બધા પ્રશ્નોના માર્ક્સ સરખા છે.
 (2) વિભાગ-I માંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
 (3) વિભાગ-II નો પ્રશ્ન-5 ફરજિયાત છે.

વિભાગ – I

1. (A) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ અને પડતર હિસાબી પદ્ધતિનો તફાવત સમજાવો. **10**
 (B) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિની મર્યાદાઓ સમજાવો. **10**
2. મિશા લિમિટેડનાં સંક્ષિપ્ત પાકા સરવૈયાં નીચે મુજબ છે : **20**

જવાબદારીઓ	31-3-19 ₹	31-3-20 ₹	મિલકતો	31-3-19 ₹	31-3-20 ₹
ઈક્વિટી શેરમૂડી	7,00,000	8,00,000	જમીન અને મકાન	4,00,000	5,00,000
10% ની પ્રેફ. શેરમૂડી	1,00,000	1,00,000	યંત્રો	3,00,000	4,00,000
અનામત અને વધારો	2,00,000	3,00,000	દેવાદારો	2,50,000	3,00,000
10%ના ડિબેન્ચર્સ	2,00,000	2,00,000	સ્ટોક	3,60,000	4,40,000
લેણદારો	2,00,000	4,00,000	રોકડ અને બેન્ક	1,40,000	2,60,000
દેવીહૂંડીઓ	50,000	1,00,000			
	14,50,000	19,00,000		14,50,000	19,00,000

વધારાની માહિતી :

વિગત	2018-19 ₹	2019-20 ₹
કુલ વેચાણ (રોકડ વેચાણ, ઉધાર વેચાણનો 3/5 ભાગ છે.)	16,00,000	24,00,000
કાચો નફો	4,00,000	8,00,000
ચોખ્ખો નફો (વ્યાજ અને કરવેરા પહેલાનો)	3,40,000	5,96,000

તા. 1-4-18ના રોજનો સ્ટોક ₹ 2,40,000

નફા પર કરવેરાનો દર 50% ધારો

ઉપરની માહિતી પરથી બંને વર્ષ માટે નીચેના ગુણોત્તરો ગણો અને દરેક વિશે ટૂંકમાં અભિપ્રાય આપો :

- (i) કાચા નફાનો ગુણોત્તર
 (ii) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર
 (iii) સ્ટોક ફેરબદલી દર
 (iv) ચાલુ ગુણોત્તર
 (v) દેવાદાર ગુણોત્તર (વર્ષના 360 દિવસો ગણવાના છે.)

3. નિયતિ લિ. ના તા. 31-3-2019 અને તા. 31-3-2020નાં પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે :

20

જવાબદારીઓ	31-3-19 ₹	31-3-20 ₹	મિલકતો	31-3-19 ₹	31-3-20 ₹
ઈક્વિટી શેરમૂડી	6,00,000	8,00,000	પાઘડી	2,30,000	1,80,000
10% ની રીડી. પ્રેક્. શેરમૂડી	3,00,000	2,00,000	જમીન અને મકાન	4,00,000	3,40,000
સામાન્ય અનામત	80,000	1,40,000	યંત્રો	1,60,000	4,00,000
નફા-નુકસાન ખાતું	60,000	96,000	દેવાદારો	3,20,000	4,00,000
લેણદારો	1,10,000	1,66,000	સ્ટોક	1,54,000	2,18,000
દેવીહૂંડીઓ	40,000	32,000	લેણીહૂંડીઓ	40,000	60,000
કરવેરાની જોગવાઈ	80,000	1,00,000	રોકડ અને બેન્ક	50,000	36,000
સૂચિત ડિવિડન્ડ	84,000	1,00,000			
	13,54,000	16,34,000		13,54,000	16,34,000

વધારાની માહિતી :

- (1) 2019-20ના વર્ષ દરમિયાન યંત્રો અને જમીન-મકાન પર અનુક્રમે ₹ 20,000 અને ₹ 60,000 ઘસારો માંડી વાળવામાં આવ્યો હતો.
 - (2) 2019-20ના વર્ષ દરમિયાન વચગાળાનું ડિવિડન્ડ ₹ 40,000 ચૂકવવામાં આવ્યું હતું.
 - (3) 2019-20ના વર્ષ દરમિયાન ₹ 70,000 કરવેરાના ચૂકવવામાં આવ્યા હતા.
- ઉપરની માહિતી પરથી હિસાબી ધોરણ-3 મુજબ રોકડ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

4. ગોપી લિ. ની નીચે આપેલી વિગતો પરથી એપ્રિલથી જૂન-2020 સુધીના ત્રણ માસનું રોકડ બજેટ બનાવો : 20

- (1) તા. 1-4-20ના રોજ રોકડ અને બેન્ક સિલક ₹ 1,20,000.

માસ	કુલ વેચાણ ₹	ખરીદી ₹	મજૂરી ₹	પરોક્ષ ખર્ચ ₹
ફેબ્રુઆરી	12,00,000	6,00,000	2,40,000	2,25,000
માર્ચ	9,00,000	5,40,000	2,16,000	1,95,000
એપ્રિલ	13,00,000	6,60,000	2,88,000	2,55,000
મે	18,00,000	9,60,000	3,00,000	2,85,000
જૂન	10,00,000	4,80,000	2,52,000	2,25,000

- (3) કુલ વેચાણના 40% રોકડ વેચાણ અને 60% ઉધાર વેચાણ ધારો.
- (4) ઉધાર વેચાણના 50% વેચાણ પછીના મહિનામાં અને બાકીના 50% બીજા મહિનામાં વસૂલ મળે છે.
- (5) વેપારીઓએ આપેલ શાખનો ગાળો 1 મહિનાનો છે.
- (6) પરોક્ષ ખર્ચમાં સ્થિર મિલકતોના ઘસારાના માસિક ₹ 45,000 લેખેનો સમાવેશ થાય છે.
- (7) પરોક્ષ ખર્ચા ચૂકવવાનો સમયગાળો ½ માસ અને મજૂરી ચૂકવવાનો સમયગાળો એક મહિનો છે.
- (8) જૂન, 2020માં ડિબેન્ટર પર વ્યાજ ₹ 75,000 ચૂકવવાનું છે.

વિભાગ - II

5. સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : (ગમે તે પાંચ)

10

- (1) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ સૌથી વધારે કયા પક્ષકારને ફાયદાકારક છે ?
(a) સંચાલકોને (b) રોકાણકારોને
(c) લેણદારોને (d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (2) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિના મુખ્ય ઓજારોમાં નીચેની કઈ પદ્ધતિનો સમાવેશ થતો નથી ?
(a) એકમ પડતર (b) પ્રમાણ પડતર
(c) સીમાંત પડતર (d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (3) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિમાં આંતરિક ઓડીટ _____.
(a) મરજીયાત છે. (b) વર્ષમાં એકવાર કરાવવું ફરજીયાત છે.
(c) વર્ષમાં બે વાર કરાવવું ફરજીયાત છે. (d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (4) રોકાણ પર વળતરના દરનો ગુણોત્તર ગણતી વખતે કંઈ મિલકતોનો સમાવેશ થતો નથી ?
(a) અવાસ્તવિક (b) કાયમી
(c) ચાલુ (d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (5) ચાલુ ગુણોત્તર અંગે સામાન્ય આદર્શ પ્રમાણ માપ નીચેનાં પૈકી કયું છે ?
(a) 2 : 1 (b) 3 : 1
(c) 5 : 1 (d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (6) ખર્ચનો ગુણોત્તર શોધવા માટે ખર્ચને _____ વડે ભાગવામાં આવે છે.
(a) વેચાણ (b) મિલકતો
(c) નફા (d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (7) નીચેનામાંથી કયો રોકડ પ્રવાહ રોકાણ પ્રવૃત્તિમાંથી ઉદભવતો રોકડ પ્રવાહ છે ?
(a) કરવેરાની ચૂકવણી (b) ચંત્રની ઉપજ
(c) ડિવિડન્ડની ચૂકવણી (d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (8) નીચેનામાંથી કઈ વિગત રોકડની પ્રાપ્તિ નથી ?
(a) નાણાં ઉછીના લેવાથી કે દેવું ઊભું કરવાથી
(b) લોન કે ડિબેન્ચર પરત કરવામાં આવે ત્યારે
(c) કાયમી મિલકત કે રોકાણો વેચી દેવાથી
(d) આ પૈકી કોઈ નહીં

- (9) ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક અને રોકડ પ્રવાહ પત્રક _____ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવે છે.
- (a) ફોરમેન (b) બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સ
(c) વેચાણ મેનેજર (d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (10) રોકડ બજેટ બનાવતી વખતે નીચેના પૈકી કઈ વિગત સમાવવામાં આવતી નથી ?
- (a) રોકડ વેચાણ (b) ઘસારો
(c) રોકડ ખરીદી (d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (11) રોકડ અંદાજપત્ર _____ માટે ઉપયોગી સાધન છે.
- (a) ટેક્સનું આયોજન (b) નાણાકીય આયોજન
(c) વેચાણનું આયોજન (d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (12) નીચેનાં વિધાનો પૈકી કયું વિધાન બજેટિંગનો હેતુ દર્શાવતું નથી ?
- (a) બજેટિંગમાં અગાઉથી કામગીરીનું આયોજન કરવામાં આવે છે.
(b) નિત્યક્રમમાં થતાં ખર્ચાઓ માટે મંજૂરી જરૂરી છે.
(c) તે આંતરિક સેવા માટે કિંમત નક્કી કરે છે.
(d) આ પૈકી કોઈ નહીં
-

JA-113

January-2021

B.Com., Sem.-V**CE – 302 (A) : Management Accounting-1****Time : 2 Hours]****[Max. Marks : 50**

- Instructions :** (1) All questions in Section – I carry equal marks.
 (2) Attempt any **two** questions in Section – I.
 (3) Question No. 5 in Section – II is compulsory.

Section – I

1. (A) Explain the difference between Management Accountancy and Cost Accountancy. **10**
 (B) Explain limitation of Management Accounting. **10**
2. The following are the summarized Balance Sheets of Misha Ltd. **20**

Liabilities	31-3-19	31-3-20	Assets	31-3-19	31-3-20
	₹	₹		₹	₹
Equity Share Capital	7,00,000	8,00,000	Land & Building	4,00,000	5,00,000
10% Pref. Share Capital	1,00,000	1,00,000	Machinery	3,00,000	4,00,000
Reserves and Surplus	2,00,000	3,00,000	Debtors	2,50,000	3,00,000
10% Debentures	2,00,000	2,00,000	Stock	3,60,000	4,40,000
Creditors	2,00,000	4,00,000	Cash and Bank	1,40,000	2,60,000
Bills Payable	50,000	1,00,000			
	14,50,000	19,00,000		14,50,000	19,00,000

Additional Information :

Particulars	2018-19	2019-20
	₹	₹
Total sales (cash sales are 3/5 th of credit sales)	16,00,000	24,00,000
Gross profit	4,00,000	8,00,000
Net profit (before interest and taxes)	3,40,000	5,96,000

Stock as on 1-4-18 ₹ 2,40,000

Assume tax rate at 50% on profit.

From the above information calculate the following ratios for both the years and make brief comments on each of them.

- (i) Gross Profit Ratio
 (ii) Net Profit Ratio
 (iii) Stock Turnover Ratio
 (iv) Current Ratio
 (v) Debtor's Ratio (360 days to be taken for the year.)

3. The following are the Balance Sheets of Niyati Ltd. as on 31-3-2019 and 31-3-2020 : 20

Liabilities	31-3-19 ₹	31-3-20 ₹	Assets	31-3-19 ₹	31-3-20 ₹
Equity share capital	6,00,000	8,00,000	Goodwill	2,30,000	1,80,000
10% Red. pref. share capital	3,00,000	2,00,000	Land & Building	4,00,000	3,40,000
General Reserve	80,000	1,40,000	Machinery	1,60,000	4,00,000
Profit & Loss A/c.	60,000	96,000	Debtors	3,20,000	4,00,000
Creditors	1,10,000	1,66,000	Stock	1,54,000	2,18,000
Bills Payable	40,000	32,000	Bills Receivable	40,000	60,000
Provision for taxation	80,000	1,00,000	Cash & Bank	50,000	36,000
Proposed Dividend	84,000	1,00,000			
	13,54,000	16,34,000		13,54,000	16,34,000

Additional Information :

- (1) During the year 2019-20 depreciation written off was ₹ 20,000 on machinery and ₹ 60,000 on Land and Building.
- (2) Interim dividend paid during the year 2019-20 amounted to ₹ 40,000.
- (3) Taxation paid during the year 2019-20 was ₹ 70,000.

From the above informations, prepare Cash Flow Statement as per Accounting Standard No. 3.

4. From the following information of Gopi Ltd. prepare Cash Budget for the three months from April to June, 2020 : 20

- (1) Cash and bank balance on 1-4-20 is ₹ 1,20,000.

Month	Total Sales ₹	Purchase ₹	Wages ₹	Overhead Expenses ₹
February	12,00,000	6,00,000	2,40,000	2,25,000
March	9,00,000	5,40,000	2,16,000	1,95,000
April	13,00,000	6,60,000	2,88,000	2,55,000
May	18,00,000	9,60,000	3,00,000	2,85,000
June	10,00,000	4,80,000	2,52,000	2,25,000

- (3) Assume 40% of total sales are cash sales and 60% are credit sales.
- (4) 50% of credit sales are realized in the month following sales and the remaining 50% in the next month following.
- (5) The period of credit allowed by supplier is one month.
- (6) Overhead expenses include ₹ 45,000 per month for depreciation on fixed assets.
- (7) The time lag in payment of overhead expenses is ½ month and time lag of wages is one month.
- (8) In June, 2020 Debenture interest ₹ 75,000 is to be paid.

Section – II

5. Choose the correct option : (any **five**)

10

- (1) To whom Management Accountancy is most useful ?
 - (a) Directors
 - (b) Investors
 - (c) Creditors
 - (d) None of these

- (2) Which of the following methods is not a tool and technique of Management Accountancy ?
 - (a) Unit costing
 - (b) Standard costing
 - (c) Marginal costing
 - (d) None of these

- (3) Internal Audit in Management Accountancy is _____
 - (a) Voluntary
 - (b) Compulsory once in a year
 - (c) Compulsory twice in a year
 - (d) None of these

- (4) Which assets is not included while calculating the rate of return on investment ?
 - (a) Fictitious
 - (b) Fixed
 - (c) Current
 - (d) None of these

- (5) Which of the following is the general ideal measurement for current ratio ?
 - (a) 2 : 1
 - (b) 3 : 1
 - (c) 5 : 1
 - (d) None of these

- (6) To find expense ratio, expenses are generally divided by _____
 - (a) Sales
 - (b) Assets
 - (c) Profit
 - (d) None of these

- (7) Which of the following is a cash flow from investing activities ?
 - (a) Payment of income tax
 - (b) Sale proceed of machinery
 - (c) Payment of dividend
 - (d) None of these

- (8) Which of the following items is not a cash inflow ?
 - (a) Borrowing or incurring any liability
 - (b) Repayment of loans or debentures
 - (c) Sale of fixed assets or investment
 - (d) None of these

- (9) Fund Flow Statement and Cash Flow Statement are presented to _____
- (a) Foreman (b) Board of Directors
(c) Sales Manager (d) None of these
- (10) While preparing Cash Budget, which of the following item is not included ?
- (a) Cash sales (b) Depreciation
(c) Cash purchase (d) None of these
- (11) Cash budget is a useful tool for _____
- (a) Tax planning (b) Financial planning
(c) Sales planning (d) None of these
- (12) Which of the following is not a purpose of budgeting ?
- (a) Budgeting forces advance planning
(b) It requires approval for routine spending
(c) It establishes prices for internal services
(d) None of these
- _____